

Szydłowo

[obecnie Szydłowo; dawniej także *Witemberg*; Biała Góra, Biallogora]

Wieś królewska w starostwie ujskim. Przywilej lokacyjny dla Piotra Szmidta, jako zasadzcy wystawił Stanisław Górka w 1585 r. i za sumę 200 talarów (fl?) nadał mu prawa do sołectwa (2 łany i łąka). Osadników obdarzył wolnością do 1591 r., a po tym czasie zobowiązał do płacenia czynszu rocznego w wysokości 7 talarów i 7 dni robocizny sprzężajnej.

Lit.: *Historia powiatu wałeckiego*, s. 347;

[1564-1565] Wieś nie wymieniona w lustracji.

[1580] Wieś nie wymieniona w tym rejestrze poborowym [Pawiński, *passim*].

[1616-1620] Lustracja pomija starostwo Ujście.

[1619] Podatki pobierano z ponad dziesięciu łanów oraz łanu sołectkiego i od 4 zagrodników (po 6 gr) – w sumie 13 fl 24 gr [AAP, Tabela Poznań 2, k. 54v – tekst uszkodzony].

[1628-1632] Lustracja nie uwzględnia starostwa ujskiego.

[1662] Wieś *Biallagora* wymieniona jednak bez określenia ilości dymów [Bibl. Kórnicka PAN, rękopis BK 360, k. 8v].

[1659-1665] Lustracja starostwa ujskiego podaje, że we wsi było 10 kmieci, płacących roczny czynsz w wysokości 8 fl oraz świadczeń w naturaliach. Był też karczmarz płacący staroście rocznie 3 fl 18 gr. Dzierżawca sołectwa miał obowiązek drogi, czy podróży [Lustracja 1659-1665, cz. 1, s. 77].

[ok. 1710] Według tabeli podymnego we wsi był dym, pół dym, ćwierćdym [Bibl. Kórnicka PAN, rękopis BK 360, k.].

[1780] We wsi było 6 dymów płacących po 15 gr [APP, Tabela Poznań 1, k. 98v]. Miejscowość jednak była już pod panowaniem pruskim.

Szydłowo [parafia]

Parafia rzymsko-katolicka w dawnej diecezji poznańskiej, archidiakonacie poznańskim i dekanacie Wałcz (Czarnków).

Polonia Maior – fontes

Geneza parafii nie jest znana. W 1617 r. świątynia zajęta przez protestantów została zwrócona katolikom. Od 1641 r. kościół pełnił funkcję świątyni sukursalej w parafii Piła, a od 1696 był związany z parafią Łubianka. Kościół istniał w 1683 r.; był afiliowany do parafii Piła. Według wizytacji z 1738 r. była to budowla konstrukcji szachulcowej. W roku 1738 nauczanie prowadził niejaki Morkie, bakałarz. Od połowy XVIII w. źródła nie wspominają o kościele.

Lit.: Łukaszewicz J., *Krótki opis historyczny kościołów*, t. I, s. 193; Nowacki J., *Dzieje archidiecezji*, t. II, s. 396;